

GSTC Endüstri Kriterleri

VERSİYON 3, 21 ARALIK 2016

Tur Operatörleri için Önerilen Performans Göstergeleri ile Birlikte

Önsöz

Küresel Sürdürülebilir Turizm Konseyi (GSTC) Kriterleri sürdürülebilir turizme ilişkin ortak bir anlayış sağlamak adına oluşturulmuştur. Kısaca - "GSTC-D" - olarak da bilinen GSTC Destinasyon Kriterleri, herhangi bir turizm destinasyonunun ulaşmayı amaçlaması gereken minimum seviyedir. Sürdürülebilirlik kriterleri dört ana konu etrafında düzenlenmiştir: sürdürülebilir yönetim; sosyo-ekonomik etkiler; kültürel etkiler; ve çevresel etkiler. Bu konular, turizm sektörünün tümüne uygulanabilir.

GSTC Kriterleri, tüm sektörlerde sürdürülebilirlik standardının geliştirilmesine ilişkin uluslararası normlar konusunda rehberlik sağladığı kabul edilen bir organ olan ISAE Alliance'ın Standard Belirleme Kodu'na uyum sağlama sürecinde geliştirilmiş ve revize edilmiştir. Kriterler her 3 ila 5 yılda bir gözden geçirilir. Revizyon planları ve gelecekteki revizyonlara halkın katılımı için önceden kayıt yaptırmakla ilgili bilgiler www.gstccouncil.org adresinde yer almaktadır. Web sitesi ayrıca Kriter geliştirme süreci ve bu sürecin tarihsel gelişimi hakkında bilgiler içermektedir.

Kriterlerin bazı kullanımları aşağıdaki konuları içermektedir:

- Sürdürülebilirlik sertifikasyonu için temel teşkil eder
- Kriterler, her büyüklükteki işletmenin daha sürdürülebilir olması için temel yönergeler olarak hizmet eder ve işletmelerin bu küresel kriterleri karşılayan sürdürülebilir turizm programlarını seçmelerine yardımcı olur
- Büyüyen pazarda kriterler, sürdürülebilir ürünler için daha fazla pazara erişim sağlamaya yardımcı olur, hem gezginler hem de seyahat acenteleri için tedarikçi ve sürdürülebilir turizm programlarını seçmede rehberlik sağlar

- Kriterler, tüketicilerin sürdürülebilir turizm programlarını ve sürdürülebilir işletmeleri sağlıklı bir şekilde belirlemelerine yardımcı olur
- Kriterler, sürdürülebilir turizm sağlayıcılarını tanımak için bilgi medyasının ortak paydası olarak hizmet verir
- Kriterler, sertifikasyon ve diğer gönüllü program standartlarının geniş çapta kabul görmüş bir temel dayanağın karşılanmasını sağlar
- Sürdürülebilir turizm gerekliliklerini geliştirmek için hükümet, hükümet dışı ve özel sektör programlarına bir başlangıç noktası sunar
- Üniversiteler ve turizm okulları gibi eğitim-öğretim kurumlarına temel esaslar sunar
- Başkalarına harekete geçmeye ilham verecek şekilde liderlik eder

Kriterler *ne* yapılması gerektiğini söyler, *nasıl* yapılması gerektiğini ya da hedeflere ulaşıp ulaşılmadığını söylemez. Bu rol, tümü GSTC Kriterleri için vazgeçilmez bir tamamlayıcı olan performans göstergeleri, ilişkili eğitim materyalleri ve uygulama araçlarına erişim ile yerine getirilmektedir.

Kriterlerin Uygulanması

Belirli bir durum için geçerli olmadığı bir gerekçe ile gösterildiği durumlar dışında tüm kriterlerin uygulanması tavsiye edilmektedir. Çevresel, sosyal, ekonomik veya kültürel koşulları içeren yerel düzenlemeler göz önüne alındığında, kriterlerin belirli bir turizm ürünü için geçerli olmadığı durumlar olabilir. Sınırlı kaynakların, küçük bir sosyal, ekonomik ve çevresel ayak izine sahip mikro ölçekte veya kamuya ait turizm işletmelerinde tüm kriterlerin kapsamlı bir şekilde uygulanmasına engel olabileceği kabul edilmektedir. Bu kriterler hakkında daha fazla bilgi ve rehberliğe, GSTC tarafından yayınlanan destekleyici göstergeler ve sözlükten erişilebilir.

Performans Göstergeleri

Burada sunulan performans göstergeleri, GSTC Oteller için Kriterler ile uyumluluğu ölçmede rehberlik sağlamak üzere tasarlanmıştır.

Bu taslak gösterge seti, yeni bilgiler geliştirildikçe periyodik olarak güncellenecektir. Yeni göstergeler veya başka iyileştirmeler önermek isterseniz, lütfen önerilerinizi accreditation@gstccouncil.org adresine gönderin.

Birleştirilmiş Göstergeler ve Kriterler

Bu doküman, Kriterleri ve Performans Göstergelerini içermektedir.

GSTC ENDÜSTRİ KRİTERLERİ	TUR OPERATÖRLERİ İÇİN GÖSTERGELER
BÖLÜM A: Etkili bir sürdürülebilir yönetimin gösterilmesi	
<p>A1 Sürdürülebilirlik yönetim sistemi</p> <p>Organizasyon, büyüklüğüne ve kapsamına uygun, çevresel, sosyal, kültürel, ekonomik, kalite, insan hakları, sağlık, güvenlik, risk ve kriz yönetimi konularını ele alan ve sürekli iyileştirmeyi yönlendiren uzun vadeli bir sürdürülebilirlik yönetim sistemi uygulamaktadır.</p>	<p>a. Sürdürülebilirlik Yönetim (SM) Sistemi açıkça belgelenmiştir.</p> <p>b. SM Sistemi çevresel, sosyal, kültürel, ekonomik, kalite, insan hakları, sağlık ve güvenlik konularını kapsamaktadır.</p> <p>c. SM Sistemi, risk ve kriz yönetiminin değerlendirilmesini içerir.</p> <p>d. Belgesel kanıtlar SM sisteminin uygulanmasını göstermektedir.</p> <p>e. SM sistemi, sürdürülebilirlik performansında sürekli iyileştirmenin izlenmesi için bir süreç içermektedir.</p>
<p>A2 Yasal uyum</p> <p>Organizasyon, diğerlerinin yanı sıra sağlık, güvenlik, işgücü ve çevresel konular da dahil olmak üzere yürürlükteki tüm yerel, ulusal ve uluslararası mevzuat ve düzenlemelere uygundur.</p>	<p>a. Geçerli tüm yasal gereksinimlerin güncel bir listesi tutulur.</p> <p>b. Sertifikalar veya diğer belgesel kanıtlar, geçerli tüm yasal gerekliliklere uygunluğu gösterir.</p> <p>c. c. Faaliyet gösterdiği tüm ülkelerde yasal gereklilikler anlaşılmalı ve karşılanmalıdır.</p>
<p>A3 Raporlama ve iletişim</p> <p>Organizasyon, sürdürülebilirlik politikasını, eylemlerini ve performansını müşteriler de dahil olmak üzere paydaşlara iletir ve desteklerini almaya çalışır.</p>	<p>a. Sürdürülebilirlik performansı hakkında düzenli raporlar hazırlanmaktadır.</p> <p>b. Sürdürülebilirlik politikaları ve eylemleri iç ve dış iletişim materyallerinde rapor edilir.</p> <p>c. İletişim, tüketici ve paydaş desteğini davet eden mesajlar içerir.</p>
<p>A4 Personel katılımı</p> <p>Personel, sürdürülebilirlik yönetim sisteminin geliştirilmesi ve uygulanması ile ilgilenmekte, sunumundaki rolleri ve sorumlulukları hakkında periyodik rehberlik ve eğitim almaktadır.</p>	<p>a. SM Sistemi ile ilgili personel için kanıt mevcuttur.</p> <p>b. Kurs kayıtları ve iş başında eğitim, devam düzeyleri ile birlikte mevcuttur.</p> <p>c. Personel eğitim ve rehberlik materyalleri erişilebilir bir formatta mevcuttur (gerektiğinde azınlık dillerinin kullanımı dahil).</p> <p>d. Personel ilgili disiplinlerde / becerilerde sertifika ve niteliklere sahiptir.</p>
<p>A5 Müşteri deneyimi</p> <p>Sürdürülebilirlik unsurları da dahil olmak üzere müşteri memnuniyeti izlenir ve düzeltici önlemler alınır.</p>	<p>a. Sonuçların analizi ile birlikte bir müşteri geri bildirim sistemi mevcuttur.</p> <p>b. Olumsuz geribildirim ve buna verilen yanıtlar kaydedilir.</p> <p>c. Alınan düzeltici önlemlerin kanıtları vardır.</p> <p>d. Tturizm işletmelerine ve sözleşmeli / ziyaret edilen destinasyonlara için müşterilerden gelen geri bildirim sağlanır.</p>
<p>A6 Doğru tanıtım</p> <p>Tanıtım malzemeleri ve pazarlama iletişimi, sürdürülebilirlik iddiaları da dahil olmak üzere kuruluş, ürün ve hizmetleri bakımından doğru ve şeffaftır. Sunulabilecek olandan daha fazlası için söz verilmemiştir.</p>	<p>a. Tanıtımda kullanılan resimler, sunulan gerçek deneyimler ve müşteriler tarafından ziyaret edilen yerlerdir.</p> <p>b. Yaban hayatı veya kültürel etkinlikler hakkında yapılan pazarlama garanti edilemeyen deneyimleri vaat etmez..</p> <p>c. Sürdürülebilirlik iddiaları geçmiş performans kayıtlarına dayanmaktadır.</p>

<p>A7 Binalar ve altyapı</p> <p>Binaların ve altyapının planlanması, yerleştirilmesi, tasarımı, inşası, yenilenmesi, işletilmesi ve yıkılması...</p>	<p>A7 kriterleri için göstergeler, kuruluşun sahip olduğu ve işlettiği veya üzerinde doğrudan etkisi / kontrolü olan binalar ve altyapı ile ilgilidir..</p>
<p>A7.1 Uyum</p> <p>... Korunan ve hassas alanlar ve tarihi miras konuları ile ilgili imar gerekliliklerine ve yasalara uyum.</p>	<p>a. Arazi kullanımı ve yerel alandaki faaliyetlerle ilgili yasaların bilincinde ve bunlara uyulması gösterilmiştir.</p> <p>b. Gerekli tüm lisanslar ve izinler günceldir.</p> <p>c. Yasal olmayan alan yönetimi planları ve rehberlik konusunda farkındalık ve uyum gösterilmektedir.</p>
<p>A7.2 Etki ve bütünlük</p> <p>... Doğal ve kültürel çevrenin kapasitesi ve bütünlüğü göz önünde bulundurulur.</p>	<p>a. Yer seçimi, tasarım ve erişim faaliyetlerinde görsel ortam, peyzaj, kültürel ve doğal mirası dikkate alınmıştır.</p> <p>b. Yer seçimi, tasarımı ve erişim faaliyetlerinde biyolojik olarak hassas alanların korunması ve ekosistemlerin özümseme kapasitesi dikkate alınmıştır.</p> <p>c. Arkeolojik, kültürel miras ve kutsal alanların bütünlüğü korunmuştur.</p> <p>d. Doğal alanların ve korunan alanların bütünlüğü ve bağlantısı korunmuştur.</p> <p>e. Tehdit altındaki veya korunan türler yerinden edilmemiş ve tüm vahşi yaşam alanlarına olan etkiler en aza indirilmiş ve azaltılmıştır.</p> <p>f. Su yolları / su toplama havzaları / sulak alanlar değiştirilmemiş, mümkün olduğunca yüzey akıntısı azaltılmıştır ve herhangi bir kalıntı yakalanmış veya kanalize edilmiş ve filtelenmiştir.</p> <p>g. Risk faktörleri (iklim değişikliği, doğal olaylar ve ziyaretçi güvenliği dahil) değerlendirilmiş ve ele alınmıştır.</p> <p>h. Etki değerlendirmesi (kümülatif etkiler dahil) uygun şekilde yapılmış ve belgelenmiştir.</p>
<p>A7.3 Sürdürülebilir uygulamalar ve materyaller</p> <p>... yerel olarak uygun ve sürdürülebilir uygulamalar ve materyallerin kullanımı.</p>	<p>a. Yerel malzemeler, uygulamalar ve el sanatları, elverişli ve uygun olan yerlerde, binalarda ve tasarımlarda kullanılmıştır.</p> <p>b. Sürdürülebilir kaynaklardan elde edilen doğal ve endemik bitkiler, egzotik ve istilacı türlerden kaçınılarak, peyzaj ve dekorasyonda kullanılmıştır.</p> <p>c. Bitkiler, kuraklığa dayanıklı bitkiler gibi güçlü veya beklenen koşulları tolere edebilme yetenekleri nedeniyle seçilmiştir.</p> <p>d. Binalarda sürdürülebilir tasarım, malzeme ve inşaat uygulamaları mümkün olan en uygun sertifikaya göre tercih edilmiştir.</p> <p>e. İnşaatlardan kaynaklanan atıklar çevresel açıdan sağlıklı bir şekilde ayrıştırılır ve bertaraf edilir.</p>

<p>A7.4 Herkes için erişim</p> <p>... Gerektiğinde özel ihtiyaçları olan kişilere erişim ve bilgi sağlamak.</p>	<p>a. Sahalara, binalara ve faaliyetlere, operasyonun niteliğine uygun olarak, fiziksel engelli ve diğer özel ihtiyaçları olan kişiler tarafından erişilebilir.</p> <p>b. Erişilebilirlik düzeyi hakkında açık ve doğru bilgiler verilmektedir.</p> <p>c. Erişilebilirlik, ilgili uzmanlar / kullanıcı kuruluşları tarafından onaylanmıştır veya kontrol edilmiştir.</p>
<p>A8 Karadaki su ve mülkiyet hakları</p> <p>Organizasyon tarafından satın alınan toprak, su ve mülkiyet hakları yasaldir, yerelde yaşayanların haklarına uygundur, önceden bilgi verilmiştir, onayları alınmıştır ve zorunlu yer değiştirmeyi gerektirmez.</p>	<p>a. Organizasyon, sahibi olduğu ve işlettiği veya üzerinde doğrudan etkisi / kontrolü olan alanlar üzerinde arazi mülkiyeti ve kullanım hakkı belgelenir.</p> <p>b. Toprak ve su dahil olmak üzere temel kaynaklar için kullanıcı ve erişim hakları, uygulama yapılan yerlerde belgelenir.</p> <p>c. Yerel ve yerli topluluklarla iletişim, istişare ve katılımı ilgili belgesel kanıtlar vardır.</p> <p>d. İlgili yerlerde (istemsiz yeniden yerleşim veya arazi edinimi görülen) yerel toplulukların ücretsiz, önceki ve bilgilendirilmiş onaylarının kanıtları belgelenir.</p>
<p>A9 Bilgi ve yorumlama</p> <p>Organizasyon, doğal çevreler, yerel kültür ve kültürel miras hakkında bilgi ve yorumların yanı sıra doğal alanları, canlı kültürleri ve kültürel miras alanlarını ziyaret ederken uygun davranışların açıklanmasını da sağlar.</p>	<p>a. Yerel bölgenin doğal ve kültürel mirası hakkında bilgi / yorum materyali mevcuttur ve müşterilere sunulmaktadır.</p> <p>b. Çalışanlar ziyaret edilen bölgenin doğal ve kültürel mirası hakkında bilgilendirilir ve eğitilir..</p> <p>c. Müşterilere ziyaret edilen alandaki uygun davranışlar hakkında bilgi verilir..</p>
<p>A10 Destinasyonun katılımı</p> <p>Organizasyon, bu tür fırsatların bulunduğu destinasyonda sürdürülebilir turizm planlaması ve yönetimi ile ilgilenmektedir.</p>	<p>a. Organizasyon, en aktif olduğu yerlerde yerel Destinasyon Yönetim Kuruluşu veya eşdeğer kuruluşla temas halindedir.</p> <p>b. Organizasyon, en aktif olduğu yerlerde sürdürülebilir turizmin planlanması ve yönetimi ile ilişki içindedir..</p>

BÖLÜM B: Yerel toplumun sosyal ve ekonomik faydalarının en üst düzeye çıkarılması ve olumsuz etkilerin en aza indirilmesi

<p>B1 Topluluğun desteklenmesi</p> <p>Organizasyon, yerel altyapı ve sosyal topluluk gelişimi için girişimleri aktif olarak desteklemektedir. Girişimlere örnek olarak eğitim, öğretim, sağlık ve sanitasyon ve iklim değişikliğinin etkilerini ele alan projeler verilebilir.</p>	<p>a. Organizasyon, özellikle aktif olduğu alanlarda yerel topluluk girişimlerini desteklemektedir..</p> <p>b. Yerel topluluktaki programlara yapılan katkıların seviyesi ve niteliği kayıt altına alınmıştır.</p> <p>c. Hizmet sağlayıcıları ve programlarda yer alacak ürünleri / deneyimleri seçerken, yerel topluluklarla ilgilenen ve onları destekleyenler tercih edilir.</p>
<p>B2 Yerel istihdam</p> <p>Yerel sakinlere, yönetim pozisyonları da dahil olmak</p>	<p>a. Organizasyon, yerel sakinlere operasyonlarında ve faaliyetlerinde istihdam olanakları sağlamayı amaçlamaktadır.</p>

<p>üzere, istihdam ve ilerleme için eşit fırsatlar sunulmaktadır.</p>	<ul style="list-style-type: none"> b. Organizasyon, yerel sakinlere sağladığı istihdamın seviyesini ve oranını izler. c. Yerel sakinlere istihdam olanaklarını artırmak için eğitim verilmektedir. d. Hizmet sağlayıcıları ve programlarda yer alacak ürünleri / deneyimleri seçerken, Organizasyon yerel istihdam sağlayanları tercih eder.
<p>B3 Yerel satın alma Organizasyon mal ve hizmet satın alırken ve sunarken mevcut ve yeterli kalitede yerel ve uygun fiyat tedarikçilerine öncelik vermektedir.</p>	<ul style="list-style-type: none"> a. Organizasyon, mal ve hizmet tedarik kaynaklarını düzenli olarak denetler. b. Hizmet sağlayıcıları ve programlarda yer alacak ürünleri / deneyimleri seçerken, Organizasyon yerel olarak sahip olunan ve işletilenleri tercih eder.
<p>B4 Yerel girişimciler Organizasyon, yerel girişimcileri bölgenin doğasına, tarihine ve kültürüne dayanan sürdürülebilir ürün ve hizmetlerin geliştirilmesi ve satışında desteklemektedir.</p>	<ul style="list-style-type: none"> a. Organizasyon, uygun olduğu durumlarda, hizmetlerinin kalitesi ve sürdürülebilirliği konusunda, bağlı olduğu yerel hizmet sağlayıcılara tavsiye ve destek sağlar. b. Yerel girişimcilerle ortak girişim ve ortaklık fırsatları değerlendirilir ve uygun olduğunda takip edilir.
<p>B5 İstismar ve taciz Organizasyon, özellikle çocuklar, ergenler, kadınlar, azınlıklar ve diğer savunmasız gruplara yönelik ticari, cinsel veya başka herhangi bir istismar veya tacize karşı bir politika uygulamaktadır.</p>	<ul style="list-style-type: none"> a. Organizasyonun savunmasız grupların istismar edilmesine ve tacizine karşı belgelenmiş bir politikası vardır. b. Politikanın açıklanması, duyurulması ve uygulanması için önlemler alınır. c. Organizasyonun, yerel toplulukla, özellikle aktif olduğu destinasyonlarda, sömürü ve tacize karşı çıkmak için çalışıyor. d. Çalışanların yaşlarının kayıtları tutulur ve çocuk işçiliğinin (ILO tarafından tanımlandığı şekliyle) bulunmadığı gösterilir. e. Organizasyon çocuk seks turizmine karşı eylemleri desteklemektedir. f. Olası istismarın kanıtının bulunduğu hizmet sağlayıcılar ve tesisler sözleşmeye tabi tutulmaz veya ziyaret edilmez.
<p>B6 Eşit fırsat Organizasyon, cinsiyet, ırk, din, engellilik veya diğer yollarla ayrımcılık yapılmaksızın yönetim pozisyonları da dahil olmak üzere istihdam olanakları sunmaktadır.</p>	<ul style="list-style-type: none"> a. Organizasyon, kadınlar ve yerel azınlıklar da dahil olmak üzere ayrımcılık riski altındaki grupları belirlemiştir. b. Bu grupların her birinden gelen çalışanların oranı izlenir. c. Kurum içi terfi, bu grupların üyelerini de içerir.
<p>B7 İyi-saygın çalışma Çalışma haklarına saygı duyulur, güvenli ve emniyetli bir çalışma ortamı sağlanır ve çalışanlara en az asgari ücreti ödenir. Çalışanlara düzenli eğitim, deneyim ve ilerleme fırsatları sunulur.</p>	<ul style="list-style-type: none"> a. Organizasyon, uluslararası çalışma standartları ve yönetmelikleri hakkında farkındalık ve uyum gösterir. b. Ücret düzeyleri, istihdam edilen ülkelerde yaşayan bir ücrete ilişkin normlara göre düzenli olarak izlenir ve gözden geçirilir. c. Tüm personel için alınan eğitimin seviyesini ve sıklığını gösteren eğitim kayıtları tutulur. d. Çalışanların sözleşmeleri sağlık ve sosyal güvenliğe destek vermektedir. e. Tesis bünyesindeki tüm çalışanlar için su, sanitasyon ve hijyen imkanları sağlanmaktadır. f. Çalışan memnuniyeti izlenir. g. Çalışan şikayet mekanizması mevcuttur.

<p>B8 Topluluk hizmetleri</p> <p>Organizasyonun faaliyetleri, komşu topluluklara yiyecek, su, enerji, sağlık veya sanitasyon gibi temel hizmetlerin verilmesini tehlikeye atmaz.</p>	<p>a. Organizasyon, ana faaliyet alanlarındaki ziyaretlerin ve operasyonların yerel hizmetlerin kullanılabilirliği üzerindeki etkisini izler..</p> <p>b. Ana faaliyet alanlarındaki / ziyaret edilen topluluklar için bir iletişim / geri bildirim / şikayet mekanizması mevcuttur.</p> <p>c. Organizasyon faaliyetleri sonucunda belirlenen, yerel topluluklara yönelik temel hizmetlerin kullanılabilirliğindeki her türlü azalma ele alınmaktadır.</p>
<p>B9 Yerel geçim kaynakları</p> <p>Organizasyonun faaliyetleri, arazi ve su kaynakları kullanımı, geçiş hakkı, ulaşım ve barınma dahil geçim kaynaklarına yerel erişimi olumsuz etkilemez.</p>	<p>a. Kalkınma ve operasyonlarla ilgili kararlarda geçim kaynaklarına yerel erişim dikkate alınır.</p> <p>b. Yerel topluluklar için yerel geçim kaynaklarına erişimin azaltıldığını bildirecek bir iletişim mekanizması mevcuttur.</p>

BÖLÜM C: Kültürel mirasın faydalarının en üst düzeye çıkarılması ve olumsuz etkilerinin en aza indirilmesi

<p>C1 Kültürel etkileşimler</p> <p>Organizasyon, uluslararası ve ulusal iyi uygulamaları takip etmekte ve yerel etkileri ve ziyaretçilerin yönetimini ve yerel yararları en üst düzeye çıkarmak için yerel topluluklara ve kültürel veya tarihsel açıdan hassas alanlara yapılan ziyaretlerin yönetimi ve tanıtımı konusunda yerel rehberlerle anlaşmaya varmıştır.</p>	<p>a. Organizasyon, kültürel alanlara ve yerli topluluklara turist ziyaretleri için mevcut uluslararası, ulusal ve yerel iyi uygulamalar ve rehberlik konusunda farkındalık ve uyum gösterir.</p> <p>b. Organizasyon, rehberliği gözden geçirmek ve gerektiğinde ek yönergeler oluşturmak ve üzerinde anlaşmak için topluluklarla / alanlarla bağlantı kurar.</p> <p>c. Yönergeler etkili bir şekilde kullanılır ve bildirilir.</p> <p>d. Çocuklarla uygunsuz etkileşimden kaçınmak için özel önlemler uygulanır.</p> <p>e. Organizasyon, yerel rehberler kullanır ve onların eğitimine katılır / destekler.</p> <p>f. Grup ziyaretlerinin büyüklüğü, sıklığı ve zamanlamasının belirlenmesinde, alanların ve toplulukların kapasitesi ve kırılabilirliği ile bunlar üzerindeki baskı düzeyleri dikkate alınmaktadır.</p> <p>g. Yerel topluluklardan ve ziyaretçilerden gelen geri bildirimler teşvik edilir ve bunlara göre hareket edilir.</p>
<p>C2 Kültürel mirasın korunması</p> <p>Organizasyon, tarihi, arkeolojik, kültürel ve ruhsal öneme sahip yerel mülklerin, alanların ve geleneklerin korunmasına ve geliştirilmesine katkıda bulunur ve yerel halk tarafından bunlara erişimi engellemez.</p>	<p>a. Organizasyon, ana faaliyet alanlarında / ziyaret edilen kültürel mirasın korunmasına parasal katkı yapar ve kaydeder.</p> <p>b. Organizasyon, ana faaliyet alanlarında / ziyaret edilen alanlarında kültürel mirasa aynı veya başka türlü destek sağlar.</p> <p>c. Organizasyon, faaliyetlerinin alanlara yerel erişimi engellememesini sağlar.</p>
<p>C3 Kültür ve mirasın sunulması</p> <p>Organizasyon, yerel toplulukların fikri mülkiyet haklarına saygı gösterirken, geleneksel, çağdaş yerel kültürün otantik unsurlarını operasyonlarında, tasarımında, dekorasyonunda, mutfağında veya mağazalarında değerlendirir.</p>	<p>a. Ziyaret edilen siteler ve sunulan deneyimler, otantik bir yerel kültür ve miras deneyimi sağlar.</p> <p>b. Yaşayan kültürel miras ve gelenekler, sunulan mutfak, perakende, etkinlikler ve diğer hizmetlerde belirgindir.</p> <p>c. Telif hakkı ve fikri mülkiyet hakları gözetilmiş ve gerekli izinler alınmıştır.</p> <p>d. Yerel kültürel mirasın sunumunda yerel toplumun görüşleri alınmıştır.</p>

<p>C4 Eserler</p> <p>Tarihsel ve arkeolojik eserler, yerel ve uluslararası yasaların izin verdiği durumlar dışında alınıp satılmaz veya sergilenmez.</p>	<p>a. a. Eserlerin her türlü kullanımı şeffaftır ve / veya belgelenir ve raporlanır.</p> <p>b. b. Eserlerin kullanıldığı yerlerde, bu kullanıma izin veren yasalar ve tüzükler belirlenmiştir.</p> <p>c. c. Ziyaretçilerin eserleri çıkarması veya zarar vermesi önlenir.</p>
--	---

Bölüm D: Çevreye olan faydaların en üst düzeye çıkarılması ve olumsuz etkilerin en aza indirilmesi

D1 Kaynakları koruma

<p>D1.1 Çevreye duyarlı satın alma</p> <p>Satın alma politikaları, malları, yiyecek, içecek, inşaat malzemeleri ve sarf malzemeleri dahil olmak üzere çevresel açıdan sürdürülebilir tedarikçileri ve ürünleri tercih eder.</p>	<p>a. Belgelenmiş bir çevresel satın alma politikası mevcuttur.</p> <p>b. Çevre sertifikalı ürünler ve tedarikçiler - özellikle ahşap, kağıt, balık, diğer gıdalar ve vahşi doğadan gelen ürünler açısından tercih edilir.</p> <p>c. Sertifikalı ürünlerin ve tedarikçilerin mevcut olmadığı yerlerde, büyüme veya üretimin kökeni ve yöntemleri dikkate alınır.</p> <p>d. Tehdit altındaki türler kullanılmaz veya satılmaz.</p> <p>e. Turlarda seçilen ve öne çıkan servis sağlayıcılar ve diğer operatörler, mümkün olduğunda çevre / sürdürülebilirlik sertifikasına sahiptir.</p> <p>f. Sertifikalı işletmelerin bulunmadığı durumlarda, hizmet sağlayıcıların sürdürülebilirlik performansı dikkate alınır ve gerekli iyileştirmeler iletilir ve uygulanır.</p>
<p>D1.2 Verimli satın alma</p> <p>Organizasyon, atıkları en aza indirmek için gıda dahil sarf ve tek kullanımlık malların satın alınmasını dikkatle yönetir.</p>	<p>a. Satın alma, yeniden kullanılabilir, iade edilebilir ve geri dönüştürülmüş malları tercih eder.</p> <p>b. Sarf ve tek kullanımlık ürünlerin satın alınması ve kullanımı izlenir ve yönetilir.</p> <p>c. Toplu olarak satın alınan gereksiz ambalajlardan (özellikle plastikten) kaçınılmalıdır.</p>
<p>D1.3 Enerji tasarrufu</p> <p>Enerji tüketimi türe göre ölçülür ve toplam tüketimi en aza indirmek için adımlar atılır. Organizasyon, yenilenebilir enerji kullanımını artırmak için çaba göstermektedir.</p>	<p>a. Turist / gece başına kullanılan her enerji türü için enerji izlenir ve yönetilir.</p> <p>b. Yenilenebilir kaynaklar tercih edilir ve yenilenebilir enerjinin toplam enerji arzı içindeki payı izlenir ve yönetilir.</p> <p>c. Enerji kullanımını en aza indiren ekipman ve uygulamalar kullanılır.</p> <p>d. Enerji tüketimini azaltma hedefleri mevcuttur.</p> <p>e. Personel ve misafirlere enerji kullanımını en aza indirme konusunda rehberlik edilir.</p>
<p>D1.4 Su tasarrufu</p> <p>Su riski değerlendirilir, su tüketimi türe göre ölçülür ve genel tüketimi en aza indirmek için adımlar atılır. Su temini sürdürülebilirdir ve çevresel akışları olumsuz etkilemez. Yüksek su riski</p>	<p>a. Ziyaret edilen ana destinasyonlarda su riski değerlendirilmiş ve belgelenmiştir..</p> <p>b. Su riskinin yüksek olarak değerlendirildiği destinasyonlarda su yönetim hedefleri belirlenmiştir.</p> <p>c. Organizasyonun operasyonlarında kullanılan ve doğrudan etkisi / kontrolü olan sular izlenir ve yönetilir.</p>

<p>olan alanlarda, şartlara göre su yönetim hedefleri belirlenir ve takip edilir.</p>	<p>d. Su tüketimini en aza indiren ekipman ve uygulamalar kullanılmaktadır.</p> <p>e. Su, çevresel akışları daha önce etkilemeyen ve gelecekte etkilemesi olası olmayan yasal ve sürdürülebilir bir kaynaktan gelmektedir.</p> <p>f. Bölgedeki turizmin su kaynakları üzerindeki kümülatif etkileri göz önünde bulundurulmaktadır.</p> <p>g. Su tüketimini azaltma hedefleri mevcuttur.</p> <p>h. Personel ve konuklara su kullanımını en aza indirme konusunda rehberlik edilir.</p>
---	---

Bölüm D: Çevreye olan faydaları en üst düzeye çıkarılmasının ve olumsuz etkileri en aza indirilmesi

D2 Kirliliğin azaltılması

D2.1 Sera gazı emisyonları

Organizasyon tarafından kontrol edilen tüm kaynaklardan önemli sera gazı emisyonları tanımlanır, mümkün olduğunda hesaplanır ve bunlardan kaçınmak veya en aza indirmek için prosedürler uygulanır. Organizasyonun kalan emisyonlarının dengelenmesi teşvik edilir.

- Organizasyonun operasyonları ile doğrudan etkisi / kontrolü olan doğrudan ve dolaylı sera gazı emisyonları izlenir ve yönetilir.
- Turist / gece başına karbon ayak izi izlenir ve yönetilir.
- Kuruluş tarafından kontrol edilen tüm kaynaklardan önemli yıllık emisyonları önlemek ve azaltmak için önlemler alınır.
- Ürün ve hizmet tedarikçilerini önemli yıllık emisyonları önlemeye ve azaltmaya teşvik etmek için önlemler alınır.
- Mümkün olan yerlerde karbon dengeleme mekanizmaları kullanılır.

D2.2 Taşımacılık

Organizasyon, nakliye gereksinimlerini azaltmaya çalışır ve müşteriler, çalışanlar, tedarikçiler ve kendi operasyonlarında daha temiz ve kaynak açısından daha verimli alternatiflerin kullanılmasını aktif olarak teşvik eder.

- Pratik ve uygulanabilir olduğunda, tur programları ve gezilerin sağlanmasında en temiz ve en kaynak verimli ulaşım seçenekleri kullanılır.
- Müşterilere alternatif (iklim dostu) ulaşım seçenekleri, varış, kalkış ve ziyaretleri sırasında bilgi sağlanır ve tanıtılır.
- Konuklar ve personel için alternatif ulaşım seçenekleri (örn. Bisiklet kiralama, araba paylaşımı, karşılama) sağlanır veya kolaylaştırılır.
- Kısa ve daha sürdürülebilir ulaşım seçenekleriyle erişilebilen pazarlar tercih edilmektedir.
- Yerel tedarikçiler tercih edilir ve günlük operasyonlar ulaşım kullanımını en aza indirmeye çalışır.

D2.3 Atıksu

Gri su dahil olmak üzere atık su etkili bir şekilde arıtılmakta ve yerel halka veya çevreye olumsuz bir etkisi olmaksızın sadece güvenli bir şekilde yeniden kullanılmaktadır veya serbest bırakılmaktadır.

- Organizasyon, ziyaret edilen ana destinasyonlardaki atık su arıtma düzenlemelerinin farkındadır ve gerektiğinde ve uygulanabilir olduğunda iyileştirmeler yapmaya çalışmaktadır.
- Organizasyonun faaliyetlerinden kaynaklanan ve doğrudan etkisi / kontrolü olan atık sular, varsa, belediye veya devlet tarafından onaylanmış bir arıtma sistemine atılır.
- Uygun belediye atıksu arıtımı mevcut değilse, atık suyu arıtmak için (uluslararası atık su kalite gerekliliklerini karşılayan) ve yerel nüfus ve çevre üzerinde olumsuz bir etki sağlamayan bir sistem mevcuttur.

D2.4 Katı atık

Gıda atığı da dahil olmak üzere atık ölçülür, atığı

- Organizasyon, ziyaret edilen ana destinasyonlarda atık yönetimi düzenlemelerinin farkındadır ve gerektiğinde ve uygulanabilir olduğunda

<p>azaltma, azaltmanın mümkün olmadığı durumlarda yeniden kullanma veya geri dönüştürme mekanizmaları mevcuttur. Herhangi bir atık bertarafının yerel nüfus veya çevre üzerinde olumsuz bir etkisi yoktur.</p>	<p>iyileştirmelerini almaya çalışmaktadır..</p> <p>b. Organizasyonun operasyonları ve üzerinde doğrudan etkisi / kontrolü olan operasyonlar için sağlam bir atık yönetim planı mevcuttur..</p> <p>c. Mümkün olduğunda, katı atık yönetim planı, gıda atıklarını azaltmak, ayırmak ve yeniden kullanmak veya geri dönüştürmek için eylemler içermektedir.</p> <p>d. Atık bertarafı devlet tarafından işletilen veya onaylanan bir tesise aittir ve tesisin çevre veya yerel nüfus üzerinde olumsuz bir etkisi olmadığına dair kanıtlar vardır.</p> <p>e. Bertaraf edilen katı atık türüne göre ölçülür ve yönlendirilmemiş katı atığı en aza indirmek için hedefler uygulanır.</p> <p>f. Atıkları en aza indirmeye yönelik ürün ve hizmetler konusunda müşterilere, personele ve tedarikçilerine rehberlik edilir..</p>
<p>D2.5 Zararlı maddeler</p> <p>Pestisitler, boyalar, yüzmeye havuzu dezenfektanları ve temizlik malzemeleri de dahil olmak üzere zararlı maddelerin kullanımı en aza indirilir, zararsız ürünler veya işlemlerle mevcut olduğunda ikame edilir. Kimyasalların tüm depolanması, kullanımı, taşınması ve atılması gerektiği gibi yönetilir.</p>	<p>a. Zararlı maddelerin bir envanteri çıkarılmış ve malzeme güvenliği veri sayfaları (MSDS) tutulmuştur.</p> <p>b. Daha çevre dostu alternatifler sağlamak için harekete geçilmiştir.</p> <p>c. Kimyasallar, özellikle büyük miktarlarda olanlar, uygun standartlara göre depolanır ve işlenir.</p> <p>d. Kişisel tuvalet malzemelerinin ve yerel çevreye zararlı kabul edilebilecek diğer maddelerin kullanımından kaçınmak için ziyaretçiler önceden bilgilendirilir..</p>
<p>D2.6 Kirliliği en aza indirilmesi</p> <p>Kuruluş, gürültü, ışık, yüzey akışı, erozyon, ozon tabakasını incelten maddeler ve hava, su ve toprak kirleticilerden kaynaklanan kirliliği en aza indirmek için uygulamalara sahiptir ve uygular.</p>	<p>a. a. Kriter kapsamında yer alan potansiyel kirlilik kaynakları gözden geçirilmiş ve tanımlanmıştır.</p> <p>b. b. Kriter kapsamında yer alan potansiyel kirlilik kaynakları izlenmektedir.</p> <p>c. c. Kriter kapsamındaki kaynaklardan kaynaklanan kirliliği en aza indirmek ve mümkün olduğunda ortadan kaldırmak için önlemler alınır.</p>

Bölüm D: Çevreye olan faydaları en üst düzeye çıkarılmasını ve olumsuz etkileri en aza indirilmesi

D3 Biyoçeşitliliğin, ekosistemlerin ve peyzajın korunması

<p>D3.1 Biyoçeşitliliğin korunması</p> <p>Organizasyon, kendi mülkünün uygun yönetimi yoluyla biyolojik çeşitliliğin korunmasına destek olur ve katkıda bulunur. Doğal korunan alanlara ve biyolojik çeşitlilik değeri yüksek alanlara özellikle dikkat edilir. Doğal ekosistemlerdeki herhangi bir rahatsızlık en aza indirgenir, rehabilite edilir ve koruma yönetimine telafi edici katkılar sunar.</p>	<p>a. Organizasyon, operasyon alanında/ziyaret alanlarındaki doğal korunan alanlar ve biyolojik çeşitlilik değeri yüksek alanlar hakkında farkındalık göstermektedir.</p> <p>b. Organizasyon, operasyon alanında/ziyaret alanlarında biyolojik çeşitliliğin korunması için parasal destek sağlar ve kaydeder</p> <p>c. Organizasyon, operasyon alanında/ziyaret alanlarında biyolojik çeşitliliğin korunması için aynı veya diğer destekleri sağlar ve kaydeder.</p> <p>d. Organizasyonun sahip olduğu veya işlettiği ve üzerinde doğrudan etkisi / kontrolü olan mülkler, biyolojik çeşitliliğin korunmasını desteklemek için aktif olarak yönetilmektedir.</p> <p>e. Organizasyon, vahşi yaşamı ve yaşam alanlarını rahatsız etme potansiyeli olan faaliyetlerin farkındadır ve bunları hafifletir.</p>
---	---

	<p>f. Herhangi bir rahatsızlığın olduğu yerlerde tazminat ödenir.</p> <p>g. Ziyaretçileri biyolojik çeşitliliğin korunmasını desteklemeye teşvik etmek için eylem planı vardır.</p> <p>h. Organizasyon, operasyon alanında/ziyaret alanlarındaki yerel koruma STK'ları ile uyumlu çalışmaktadır.</p>
<p>D3.2 İstilacı türler</p> <p>Organizasyon istilacı türlerin ortaya çıkmasını önlemek için önlemler alır. Yerli türleri, özellikle doğal alanlarda, mümkün olan yerlerde peyzaj ve restorasyon için kullanılır.</p>	<p>a. Organizasyonun sahip olduğu veya işlettiği ve üzerinde doğrudan etkisi / kontrolü olan mülkler, herhangi bir istilacı türün varlığı açısından izlenir..</p> <p>b. İstilacı türlerin kullanılması veya yayılmasını önlemek için önlemler alınır.</p> <p>c. İstilacı türleri ortadan kaldırmak ve kontrol etmek için bir program mevcuttur.</p> <p>d. Yerli peyzaj, yerli türlerin kullanımı dikkate alınarak gözden geçirilmektedir.</p>
<p>D3.3 Doğal alanlara ziyaretler</p> <p>Organizasyon, olumsuz etkileri en aza indirmek ve ziyaretçi memnuniyetini en üst düzeye çıkarmak için doğal alanlara ziyaretlerin yönetimi ve tanıtımı için uygun yönergeleri izler.</p>	<p>a. Organizasyon, doğal bölgelere turist ziyaretleri için mevcut yönergelerin farkında ve bunlara uymaktadır.</p> <p>b. Ziyaretler yapılırken ve konuklar bilgilendirilirken yönergeler kullanılır.</p> <p>c. Organizasyon, belirli alanlara yapılan ziyaretlerle ilgili sorunları tespit etmek / tanımlamak için yerel koruma kurumlarıyla işbirliği yapar.</p> <p>d. Organizasyon doğal alanlarda yerel rehberler kullanır ve eğitimine katılır / destekler..</p> <p>e. Grup ziyaretlerinin büyüklüğü, sıklığı ve zamanlamasının belirlenmesinde doğal alanların kapasitesi ve kırılganlığı ve bunlar üzerindeki baskı düzeyleri dikkate alınmaktadır..</p> <p>f. Yerel topluluklardan ve ziyaretçilerden gelen geri bildirimler teşvik edilir ve bunlara göre hareket edilir..</p>
<p>D3.4 Yaban hayatı etkileşimleri</p> <p>Kümülatif etkileri dikkate alarak serbest dolaşımdaki yaban hayatı ile etkileşimler, ilgili hayvanlar ve vahşi yaşamdaki nüfusun canlılığı ve davranışı üzerindeki olumsuz etkileri önlemek için yayılımcı olmayan sorumlu bir yönetim uygulanmaktadır.</p>	<p>a. Organizasyon, vahşi yaşamın izlenmesi de dahil olmak üzere yaban hayatı etkileşimlerine ilişkin mevcut yerel, ulusal ve uluslararası düzenlemelerin ve yönergelerin farkındadır ve bunlara uyar.</p> <p>b. Organizasyon, yaban hayatı uzmanlarının tavsiyelerine dayanarak, gerektiği şekilde yaban hayatı görüntüleme de dahil olmak üzere yaban hayatı etkileşimleri için yerel yasaların ve yönergelerin geliştirilmesi ve uygulanması ile uyumludur.</p> <p>c. Organizasyon, ziyaret edilen tüm hizmet sağlayıcıların ve alanların, yaban hayatı görüntüleme de dahil olmak üzere yaban hayatı etkileşimlerine ilişkin mevcut yerel, ulusal ve uluslararası düzenlemelere ve yönergelere uygun olmasını sağlar..</p> <p>d. Uluslararası kabul görmüş standartlar tarafından özellikle onaylanmadığı veya standartların mevcut olmadığı durumlarda, bağımsız yaban hayatı uzman tavsiyesi tarafından yönlendirilen doğrudan etkileşimlere, özellikle de beslemeye izin verilmemektedir.</p> <p>e. Yaban hayatındaki rahatsızlığı en aza indirmek için önlemler alınır.</p> <p>f. Yaban hayatı refahı üzerindeki etkiler düzenli olarak izlenmekte ve ele alınmaktadır.</p>
<p>D3.5 Hayvan sağlığı ve refahı</p> <p>Yetkili ve uygun şekilde donanımlı kişiler dışında, yerel ve uluslararası yasalara uygun olarak</p>	<p>a. Organizasyon, esir vahşi yaşamla ilgili yasa ve yönetmeliklerin farkındadır ve bunlara uyar.</p> <p>b. Esir vahşi yaşamı içeren belirli turizm faaliyetleri için mevcut yönergeler uygulanmaktadır.</p>

<p>düzenlenmiş faaliyetler dışında hiçbir vahşi hayvan türü edinilemez, yetiştirilemez veya esir tutulmaz. Tüm vahşi ve evcil hayvanların barınma, bakım ve kullanımı en yüksek hayvan refahı standartlarını karşılamaktadır.</p>	<ul style="list-style-type: none"> c. Esir vahşi yaşamdan sorumlu personel uygun niteliklere ve deneyime sahiptir ve tamamen lisanslıdır. d. Organizasyon, hayvan refahı ile ilgili yasa ve yönetmeliklerin farkındadır ve bunlara uyar. e. Organizasyon, ziyaret edilen tüm hizmet sağlayıcıların ve alanların tutsak vahşi yaşam ve hayvan refahı ile ilgili yasalara, düzenlemelere ve yönergelere uygun olmasını sağlar. f. Esir vahşi yaşam koşullarının ve barınmalarının düzenli olarak incelenmesi yapılır. g. Evcil hayvanların durumlarının ve barınma ve muamelelerinin düzenli olarak incelenmesi yapılır.
<p>D3.6 Yaban hayatı avcılığı ve ticareti</p> <p>Yaban hayatı türleri, kullanımlarının sürdürülebilir olmasını ve yerel ve uluslararası yasalara uygun olmasını sağlayan düzenlenmiş bir faaliyetin parçası olması dışında avalanamaz, toplanamaz, tüketilmez, sergilenmez, satılmaz veya alınıp satılmaz.</p>	<ul style="list-style-type: none"> a. Organizasyon yaban hayatı hasadı ve ticareti ile ilgili yasa ve yönetmeliklerin farkındadır ve bunlara uyar. b. Organizasyon, ziyaret edilen tüm hizmet sağlayıcıların ve alanların yaban hayatı hasadı ve ticareti ile ilgili yasa ve düzenlemelere uygun olmasını sağlar. c. Ziyaretçiler, yaban hayatı hasadı, tüketimi ve ticareti ile ilgili düzenlemeler ve IUCN veya CITES tarafından bildirilmiş tehdit altındaki yaban hayatı türlerinden türetilen yasadışı ürünler / hediyelik eşyalar satın almaktan kaçınma ihtiyacı konusunda bilgilendirilmektedir. d. Avcılık faaliyetinin yasal olduğu yerlerde, korumaya bilimsel olarak dayalı, uygun şekilde yönetilen ve sıkı bir şekilde uygulanan yaklaşımın bir parçasını oluşturur.